

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:773

av Maria Malmer Stenergard och Åsa Coenraads (båda M)

Gårdsförsäljning och provsmakning av alkoholhaltiga drycker

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker bör tillåtas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av flexibla regler kring provsmakning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.

Gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

Allt fler småföretagare satsar på produktion av alkoholhaltiga drycker och då främst öl och vin. Åhus vingård, Hantverksbryggeriet i Västerås och Klackabackens Bryggeri är bara några av otaliga exempel. I andra delar av Europa är gårdsförsäljning av drycker viktigt för att profilera bygder och skapa matupplevelser som utvecklar måltidsnäringen. Gårdsproducenterna har en stor potential att bidra till ökad turism och till att marknadsföra Sverige och svensk måltidskultur.

Medan andra gårdsproducenter kan sälja sina egna produkter så måste alkoholproducenterna hänvisa till närmaste systembolag. Sverige är i dag det enda land i EU där gårdsförsäljning av alkoholdrycker inte är tillåtet. Finland, som också har alkoholmonopol, tillåter gårdsförsäljning av vin med en alkoholhalt på upp till 13 procent. Kan Finland så kan vi.

Med lokala vinmakare, bryggare och destillerier skapas nya nischer som lockar turister och som har potential att skapa många arbetstillfällen, inte minst utanför

storstadsregionerna. För att gårdarna ska ha en chans att överleva måste de få sälja sina egna produkter.

Med beaktande av vilken typ av produkter som gårdsproducenterna tillhandahåller, och vilka priser de håller, skulle den ökade tillgänglighet som de skulle bidra till knappast kunna utgöra ett hot mot folkhälsan. I utredningen ”Gårdsförsäljning”, SOU 2010:98, gjorde man bedömningen att ”om man inför utredningens modell för gårdsförsäljning kommer det inte att leda till några negativa konsekvenser för folkhälsan av betydelse”.

Flexibla regler kring provsmakning av alkoholhaltiga drycker

I Sverige finns många större framgångsrika tillverkare av alkoholhaltiga drycker. Mackmyra Whisky i Gävle, The Absolut Company i Åhus och Nordic Sea Winery i Simrishamn är exempel på några. Sådana tillverkare bidrar till att marknadsföra Sverige och till att skapa arbetstillfällen även i områden utanför storstäderna.

Att anordna provsmakning av de egna dryckerna är ett viktigt led i marknadsföringen av dessa verksamheter och av bygden. I dag krävs dock stadigvarande serveringstillstånd för att kunna anordna provsmakningar riktade till allmänheten. De enda som är undantagna från det kravet är Systembolaget (8 kap 1 § 3 alkohollagen). För att få stadigvarande serveringstillstånd krävs bland annat att man har eget kök och tillhandahåller lagad mat med ett varierat utbud av rätter (8 kap 15 § alkohollagen).

För att kunna anordna provsmakning måste alltså dessa producenter starta restaurangverksamhet som riskerar att konkurrera med andra restauranger på orten. Det är olyckligt. Det ska naturligtvis ställas höga krav på anordnaren av provsmakningar. Men regelverket behöver bli mer flexibelt. Man skulle i stället för krav på komplett restaurangkök exempelvis kunna kräva att enklare tilltugg serveras och att deltagaren betalar för provsmakningen.

För en levande landsbygd, bättre villkor för företagare och en utveckling av svensk dryckeskultur bör gårdsförsäljning av alkoholhaltiga produkter tillåtas. Det bör även införas mer flexibla regler kring provsmakning av alkoholhaltiga drycker i anslutning till produktionslokalerna.